

Nr 281.

Av herr **Sten m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition
angående yrkesinspektionens organisation m. m.

Skogs- och flottledsinspektionen undergår icke några förändringar i det förslag till yrkesinspektionens omorganisation, som förelagts riksdagen genom Kungl. Maj:ts proposition nr 231. Detta är en naturlig följd av att riksdagen i fjol enhälligt på Kungl. Maj:ts förslag betydligt förstärkte denna specialinspektions arbetskrafter.

Emellertid har 1937 års arbetarskyddskommitté i det betänkande, som ligger till grund för den nu framlagda propositionen, i så måtto yttrat sig även om skogs- och flottledsinspektionen, att kommittén tagit ställning till vissa dess befattningshavares löneplacering. Då kommittén därvid haft tillfälle att se frågan i sitt sammanhang med jämförliga befattningshavares löneförhållanden och därvid kommit till vissa bestämda slutsatser, men Kungl. Maj:t icke upptagit kommitténs förslag i denna del, ha vi ansett oss böra bringa ett yrkande i enlighet med detta under riksdagens prövning. Vi lämna därvid den i samband med lönefrågan diskuterade titelfrågan åsido, då den synes oss sakna reell betydelse i detta sammanhang.

Vi vilja som stöd för vårt yrkande i fråga om löneplaceringen erinra om följande.

Genom den nya, vid föregående års riksdag antagna skogshärbärgeslagen utvidgades dess tillämpningsområde, som tidigare omfattade skogsavverknings-, kolnings- och flottledsbyggnadsarbete, till även väg- och vattenavledningsarbete samt arbete med försågning av virke i direkt samband med skogsavverkning.

Genom beslut vid samma riksdag utvidgades jämväl skogs- och flottledsinspektörens tillsyn å efterlevnaden av arbetarskyddslagen. Denna tillsyn omfattar sålunda från och med 1 juli 1937 icke blott skogsavverknings-, kolnings-, flottledsbyggnads- och flottningsarbete utan jämväl skogsvårdsarbete samt arbete med försågning av virke i direkt samband med skogsavverkning.

En utvidgning av den skogliga yrkesinspektionens verksamhetsområde skedde även år 1936, då kommerskollegium efter samråd med socialstyrelsen bemyndigade skogs- och flottledsinspektören samt assistenterna hos denne att utöva tillsyn därå, att bestämmelserna i sjölagens 5 a §

och med stöd därav utfärdade föreskrifter iakttagas beträffande fartyg, som nyttjas vid flottning.

Framhållas må även att det från och med år 1932 åligger skogs- och flottledsinspektören att verka jämväl för förbättrande av de med härbärgeslagstiftningen avsedda arbetarnas provianterings- och matlagningsförhållanden. I sådan egenskap har han även att anordna och ansvara för de kurser för utbildande av hushållerskor för gemensamma skogsarbetarhushåll, för vilka medel begärts och beviljats av riksdagen, vilka kurser framdeles torde komma att hållas årligen.

För åstadkommande av effektivisering av den skogliga yrkesinspektionens verksamhet till förebyggande av olycksfall och ohälsa genomfördes slutligen under föregående år en betydande utvidgning av skogs- och flottledsinspektionens organisation. Sålunda utökades antalet helårsanställda manliga befattningshavare från 2 till 3 och därjämte de enbart under vinterhalvåret anställda från tidigare 1 till 4 — därav 3 i underinspektörs ställning — och därjämte anställdes ytterligare ett skrivbiträde på expeditionen.

Ovanberörda utvidgningar i fråga om den skogliga yrkesinspektionens verksamhetsområde och organisation, vilka såsom framgår av det föregående samtliga tillkommit efter år 1930, då skogs- och flottledsinspektörens tjänsteställning och löneplacering fastställdes, hava medfört såväl större arbetsbörda som ett avsevärt ökat tjänsteansvar för skogs- och flottledsinspektören. Med anledning därav föreslog socialstyrelsen redan år 1935 i samband med framläggande av förslag till den utvidgade organisationen att skogs- och flottledsinspektören, för vilken redan förut i tillämpliga delar gäller vad som finnes stadgat rörande yrkesinspektör, även i lönehänseende skulle likställas med yrkesinspektörerna.

Till samma uppfattning kom även landshövding K. Tiselius, som i egenskap av sakkunnig hade att yttra sig om socialstyrelsens nyssberörda förslag. Han framhöll sålunda att de stora anspråk i fråga om initiativkraft och omdöme, som skogs- och flottledsinspektören måste motsvara, och den praktiskt taget självständiga chefsställning, som denne intager vid ledningen av ifrågavarande relativt nya men ytterst omfattande och betydelsefulla inspektionsverksamhet, synes väl motivera, att skogs- och flottledsinspektören jämfördes med yrkesinspektörerna.

Sedermera har som inledningsvis nämndes 1937 års arbetarskyddskommitté ansett sig böra upptaga såväl detta förslag som förslaget om ordinarie assistentens placering i lönegrad B 21 såsom framgår av följande uttalande:

»Ifrågavarande förslag syntes dock vara välgrundat och borde enligt de sakkunnigas mening komma till utförande. Skogs- och flottledsinspektörens arbetsområde hade numera erhållit en betydande omfattning,

och antalet honom underställda befattningshavare vore avsevärt. Därtill komme, att skogs- och flottledsinspektionens verksamhet ställde stora krav på initiativkraft och omdöme hos befattningshavarna samt vore av synnerlig betydelse för förbättrande av skogsbrukets arbetsförhållanden. De sakkunniga ansåge därför motiverat, att skogs- och flottledsinspektören erhöles samma tjänsteställning som yrkesinspektörerna och att helårsassistenten vid skogs- och flottledsinspektionen i lönehänseende jämställdes med distriktsingenjör inom den allmänna yrkesinspektionen.»

Riksförsäkringsanstalten har slutligen i sitt yttrande över de sakkunnigas förslag framhållit att fullt fog numera funnes att likställa skogs- och flottledsinspektören med yrkesinspektör. Vidare biträdde de sakkunnigas förslag om den ordinarie assistentens uppflyttning i lönegrad B 21 varjämte vissa andra tjänster vid den skogliga yrkesinspektionen föreslogos erhålla förbättrad löneställning. Riksförsäkringsanstaltens yttrande i fråga om dessa angelägenheter har följande lydelse:

»I likhet med den sakkunnige för utredning rörande socialstyrelsens organisation, landshövdingen Tiselius, föreslår kommittén, att skogs- och flottledsinspektören uppflyttas från lönegraden B 27 till lönegraden B 28. För den ordinarie assistenten föreslår kommittén placering i lönegraden B 21.

I överensstämmelse med vad socialstyrelsen i sin skrivelse den 14 december 1935 uttalat anser riksförsäkringsanstalten, att skogs- och flottledsinspektörens arbete efter genomförandet av den nya, avsevärt utökade organisationen av skogs- och flottledsinspektionen måste anses så omfattande och ansvarsfullt, att fullt fog föreligger att jämställa honom med yrkesinspektör i lönehänseende. Med avseende härå vill anstalten, när skogs- och flottledsinspektören med hänsyn till honom åvilande tjänsteuppgifter tidigare ansetts bära erhålla en i förhållande till jägmästare inom domänverket något högre löneställning, jämväl framhålla, att enligt nu gällande avlöningsbestämmelser för domänverket till jägmästare, som förvaltar revir av första klass, utgår högre lön än till yrkesinspektör.

Beträffande den ordinarie assistenten hos skogs- och flottledsinspektören, som är skogs- och flottledsinspektörens närmaste man och fungerar som hans ställföreträdare, anser anstalten, att jämväl för denne en förbättrad löneställning är påkallad. En uppflyttning av assistenten till lönegraden B 21 är av skäl liknande dem som anförts beträffande skogs- och flottledsinspektören enligt anstaltens förmenande fullt motiverad.»

Om såsom 1937 års arbetarskyddskommitté föreslagit den i arbetarskyddslagens 38 § angivna befogenheten att under vissa förhållanden förbjuda arbetsgivare att bedriva visst arbete m. m. kommer att med

visst undantag överflyttas till yrkesinspektör respektive skogs- och flottledsinspektören, kommer även den senares tjänsteansvar att ytterligare ökas. Beaktas bör därvid att skogs- och flottledsinspektören icke har någon sakkunnig överordnad utan att han såsom påpekas i landshövding Tiseliuss berörda uttalande realiter är en självständig chefstjänsteman för sin avdelning av yrkesinspektionen.

I detta sammanhang må även i anslutning till socialstyrelsens uttalande i skrivelse till Kungl. Maj:t den 28 september 1929 erinras om att erfarenheten under de gångna åren till fullo ådagalagt att effektiviteten av den tillsyn, som ägt rum enligt skogs- och flottledshärbärgeslagarna, varit så gott som helt beroende av skogs- och flottledsinspektörens personliga insatser. Socialstyrelsen framhåller samtidigt att det praktiska genomförandet av lagbestämmelserna redan från första början väsentligen åvilat skogs- och flottledsinspektören.

Med hänsyn till den framträdande olycksfallsrisken särskilt vid skogsavverkningsarbete — under föregående år anmäldes inom skogshanteringen ej mindre än 14,582 olycksfall — och de betydande möjligheter för ett nedbringande av densamma, som otvivelaktigt förefinnas, synes det vara av stor betydelse att såväl innehavaren av befattningen som skogs- och flottledsinspektör som den ordinarie assistenten tillerkännas sådana ställningar i löneavseenden att fullt kompetenta och för befattningarna i övrigt väl kvalificerade innehavare kunna erhållas.

Framhållas må slutligen att befattningen som skogs- och flottledsinspektör i regel torde bli en sluttjänst. En jägmästare, som ägnar sig åt denna för skogshanteringen och arbetarskyddet betydelsefulla verksamhet, måste sålunda avstå från de befodringsmöjligheter, som förefinnas inom såväl domänverket som hos skogsvårdsstyrelserna.

Synnerligen starka skäl tala alltså för att likställa skogs- och flottledsinspektören och dennes ordinarie assistent med motsvarande befattningshavare inom yrkesinspektionen i övrigt. Det förhållandet att 1937 års arbetarskyddskommitté, vilken som vi inledningsvis framhållit prövat frågan i sitt sammanhang, kommit till detta resultat, utgör enligt vår mening, tillsammans med vad i övrigt kunnat anföras om denna specialinspektions starkt stegrade arbetsuppgifter och ansvarsfulla ställning, tillräckliga och övertygande skäl härför. Tillfället att skapa rättvisa åt de betydelsefulla tjänster det här gäller och deras enligt samstämmiga vittnesbörd högt kvalificerade innehavare måste anses vara inne. Motiveringen härför är icke knuten till de nuvarande befattningshavarnas personer. Posterna äro av den art och betydelse, att man vid eventuella ombyten på desamma kommer att ställa samma krav på kompetens och kvalifikationer i olika avseenden som dem de nuvarande innehavarna fylla.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställas,
att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 231 måtte besluta att placera skogs- och flottledsinspektören i lönegrad B 28 och dennes ordinarie assistent i lönegrad B 21.

Stockholm den 23 mars 1938.

<i>H. Sten.</i>	<i>Carl Sundberg.</i>	<i>Oskar Hagman.</i>
<i>B. v. Stockenström.</i>	<i>Carl Lindmark.</i>	<i>William Nisser.</i>
<i>Gustaf Strömberg.</i>	<i>Gustaf Velanders.</i>	<i>Olof Carlsson.</i>
<i>L. Tjällgren.</i>	<i>Gust. Björkman.</i>	<i>K. J. Olsson.</i>
<i>G. Sederholm.</i>	<i>Fritjof Ekman.</i>	<i>Carl Beck-Friis.</i>
<i>Ejnar Lindbärg.</i>	<i>C. I. Asplund.</i>	<i>Elon Andersson.</i>
<i>Ivar Ekströmer.</i>		<i>Mauritz Västberg.</i>
